
DÖRT BAŞLIKTA AB İLE BİRLEŞİK KRALLIK ARASINDA AYRILIK İÇİN GELİNEREN SON NOKTA

12.12.2018

EuroNews (12 Aralık 2018)

Birleşik Krallık ile Avrupa Birliği arasındaki Brexit süreci tam anlamıyla çıkmaza girdi. AB ile kendi parlamentosu arasında kalan İngiliz Başbakan Theresa May, meclisteki oylamayı ertelleyerek tekrar AB'li liderlerin kapısını çaldı.

Hollanda Başbakanı Mark Rutte ve Almanya Başbakanı Angela Merkel ile bir araya gelen May, AB Konseyi Başkanı Donald Tusk ile de görüştü.

Mecliste ne oylanacaktı, neden ertelendi?

Brüksel ile Londra arasında sürdürülen zorlu Brexit müzakerelerinde uzlaşa sağlandığı haberi 13 Kasım'da geldi. Tarafların hazırladığı 500 sayfalık taslak metin 28 Kasım'da AB'nin diğer üyeleri tarafından onaylandı. İngiliz parlamentosunda 12 Aralık'ta yapılması planlanan oylamaysa, kabul edilmeyeceğinin kesinleşmesiyle May tarafından ertelendi.

Oylamanın en geç 21 Ocak'ta yapılması bekleniyor.

Anlaşmanın yürürlüğe girebilmesi için Westminster Parlamentosu'nda çoğunluğun taslak metni onaylaması gerekiyor.

Mecliste gergin hava hakim

Kuzey İrlandalı Demokratik Birlik Partisi'nin (DUP) desteğiyle azınlık hükümetini ayakta tutan May'e sadece muhalefet değil, hem kendi partisinden hem de DUP'tan tepki var.

Başbakan, "Meclis içinde ve dışında görüştüğüm tüm taraflar İrlanda sınırı ile ilgili endişelerini dile getirdi. Bu kaygıların gölgesinde meclisi ikiye bölmeyi doğru bulmuyorum. Endişelerimizi Brexit'in muhataplarına iletmek için temaslarda bulunacağım." diyerek soluğu Avrupa'da aldı.

İngiliz başbakanın 'en iyi şartlar bu' dediği anlaşmaya Brexit yanlıları, ülkeyi AB'ye mahkum edecek gerekçesiyle karşı çıkıyor. Brexit karşıtları ise 'AB'nin kurallarına tabi olacaksak zaten çıkmamızın bir anlamı yok' diyerek Brexit'ten vazgeçilmesini istiyor.

Muhalefetten önce kendi bakanlar kurulunu ikna edemeyen İngiliz lider, parti içi güven oylaması riskiyle de karşı karşıya. Anlaşmaya karşı çıkanların istifa dalgasının yanı sıra 40'tan fazla vekilin

güven oylaması için dilekçe verdiği biliniyor.

May'ın üç günlük yoğun meclis tartışmalarından sonra oylamayı ertelemesi bazı vekiller için bardağı taşıran son damla oldu.

Süreci kilitleyen 'Backstop' yani 'Tebdir' maddesi nedir?

İngiliz Parlamentosunda hiçbir kesimi memnun etmeyen Brexit Anlaşması'nın 'tedbir maddesi', İrlanda adasında fiziki sınır oluşmasını engellemeyi güvence altına alıyor.

AB üyesi İrlanda Cumhuriyeti ile Birleşik Krallık'ın parçası olan Kuzey İrlanda arasında sınır kontrollerinin yeniden devreye girmesinin 1998'te imzalanan Belfast Anlaşması'nı baltalamasından korkuluyor.

'Tebdir maddesi' kapsamında Birleşik Krallık'ın bütünü, belirsiz bir süre için AB ile Gümrük Birliği içinde kalacak. Londra'nın tek yanlı olarak çekilemeyeceği bu düzenleme gereği ülkenin bazı AB kurallarına da tabi olmayı sürdürmesi gerekiyor.

Anlaşmayla Birleşik Krallık'ın AB'nin uydu devletine dönüşeceğini ve Kuzey İrlanda'nın da ülkeden kademeli kopacağını savunan katı Brexit yanlıları, AB'nin tebdir maddesinin kaldırılmasını engelleyerek ülkeyi Gümrük Birliği ve sonu belirsiz müzakerelere maruz bırakacağını iddia ediyor. Bu kesimlere göre AB üyesi ülkeler de tebdir maddesini İngiltere ile ikili sorunlarının müzakerelerinde koz olarak kullanmaya yönelebilecek.

İlimli Brexit yanlıları ile AB'de kalma taraftarları ise anlaşmanın Birleşik Krallık'ı üye iken söz sahibi olduğu AB'nin pasif parçası haline getireceği eleştirisini yöneltiyor.

AB'den Londra'ya: Müzakereler bitti artık kararınızı verin

"Pazarlığı bitirdik, anlaşmaya vardık." diyen AB ise yeniden müzakere olasılığına kapıları kapadı.

Almanya Başbakanı Merkel ve AB Konseyi Başkanı Tusk net bir dille yeniden pazarlığın söz konusu olmadığını söyledi. Londra parlamentosunda tartışmaya yol açan anlaşma metni 27 üye ülkenin onayını almıştı. Tusk, konuyla ilgili son açıklamasında "27 üye ülkenin Birleşik Krallık'a yardım etmek istediği aşikar, asıl soru nasıl olacağı?" ifadelerini kullandı.

Brüksel ayrıca, müzakerelerin en zorlu maddesi 'Backstop'tan da dönülmeyeceğini vurguluyor.

May, mekik diplomasisiyle kapanan bu kapıları aralamaya çalışıyor.

Brexit takvimi

Birleşik Krallık, Brexit'ten geri dönmemesi halinde 29 Mart 2019'da Avrupa Birliği'nden resmen ayrılacak.

Brexit referandumunu 23 Haziran 2016'da yapılmış, AB'den ayrılma süreci de 29 Mart 2017'de resmen başlamıştı.

Kaynak/Source: